GAZETA KRAKOWSKA

Nro 54

z Krakowa Dnia 6 Lipca 1823 Roku w Niedzielę.

Z Warszawy d. 27 Czerwca.

JW. Naryszkin, Wielki Podkomorzy Nayiaśnieyszego Pana, opuścił stolicę tuteyszą udaiąc się do wód za granicę.

Starożytne pamiątki przypominaiące sławę i dzieie narodu, są drogim skarbem, które potomność pielęgnować powinna. — Kray nasz tak obfity w rozmaite wydarzenia, tak długo będący teatrem woien, i siedliskiem nauk, ma w sobie drogie dla potomków starożytności, których zbiór systematyczny iest naymocniey pożądany. Nim układaiąca się dokładna statystyka Królestwa obeymie wszystkie szczegóły starożytnych pamiątek, spodziewamy się sprawić przyiemność czytelnikom naszym przez podanie tu niektórych tego rodzaiu wiadomości zebranych w Woiewództwie Kaliskiem.

W Powiecie Radomskim leży wieś Biala, niegdyś dziedzictwo Marcina i Joachima Bielskich, zwanych Kronikarzy Polskich, i są szczątki ieszcze tego samego domu, w którym ci obadway dzieiopisowie swoie historyie pisali. Dom ten z kamienia polnego wapiennego i małey liczby cegły gruntownie iest murowany. Pokóy narożny od zachodu i południa, według tradycyi, był mieyscem na bibliotekę przeznaczonem, w którym Bielscy pisali historyią. Blisko domu płynie maleńki strumyk i kilkadziesiąt starych wznosi się dębów. O tym bieżącym strumieniu, o tym ulubionym gaiku tam poświęconey Muzom zabawie, i o ukochaney Białey, z którą pieszcząc się, Albuną nazywa, pisał Joachim Bielski do przyiaciół. — Domu tego ściany musiały bydź mocno budowane, gdy przeszło 230 lat niepokryte stoią, a to od pożaru wznieconego w rozruchach Maxymilianistów przez swawolną rotę Stadnickiego.

Miasto Brzeznica także w Powiecie Radomskim położone, iest mieyscem urodzenia Jana Długosza. Mąż ten szereg historyków, dzieie całkowite Polski obeymuiących, chlubnie otwieraiący, Kanonik Krakowski, nauczyciel synów Kazimierza Jagiellończyka, tam się urodził 1415 roku i umarł 1480.

W mieście Koninie znayduie się teraz wśród okręgu przez Starozakonnych zamieszkałego kolumna kamienna z napisem Łacińskim trudnym do przeczytania, który Długosz przytacza, wzniesiona przez Piotra Duńczyka, znanego z męztwa i przywiązania do kraiu za panowania Krzywoustego.

Jest także wiele starożytnych zamków i kościołów zbudowanych przez Jarosława Skotnickiego, Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, ktory koronował Króla Ludwika. On pobudował zamki w Łowiczu, Opatowku i Uniejowie, wystawił wiele dworow i podupadłe kościoły podźwignął.

W Kościele dawniey po-Jezuickim, a teraz Ewangelickim w Kaliszu iest nagrobek fundatora tego Kościoła Stanisława Karnkowskiego, Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, roku 1603 zmarłego. Tymże w Kosciele Kanonikow Regularnych iest nagrobek Stanisława Kobierzyckiego, Kasztelana Gdańskiego, Woiewody Pomorskiego, roku 1661 zmarłego.

W Koniecpolu nad Pilcą widzieć można nagrobek Koniecpolskiego, Woiewody Sieradzkiego, zmarłego 1455 roku. Gniazdem domu tego w Polsce zasługami, starożytnością i wysokiemi zaszczytami celuiącego, było Woiewodztwo Sieradzkie.

W Sieradzu, w Kościele XX. Dominikanow znayduie się kamień pogrobowy Piotra z Wrzący Zaiączka, Kasztelana Rozpirskiego r. 1467 zmarłego. Zaiączek ten herbu Swinka, z Wrzący piszący się, w Sieradzkim urodzony, pierwszy raz Zaiączkiem nazwany r. 1452, był Podkomorzym Sieradzkim, potem 1453 Posłem o Krolowę Elżbietę dla Kazimierza Króla. Był synem Adama z Charłupi wielkiey, Kasztelana Sieradzkiego, iak świadczą Niesiecki, Długosz i Xięgi Sieradzkie.

Przy zakładaniu drogi bitey z Kalisza do Koła w tych latach, znaleziono rozmaite starożytne naczynia popielnicami zwane. — Pod miasteczkiem Turek widzieć się daią wzgórza krzakami okryte, które kopiąc ludzie znaleźli urny napełnione popiołami i kościami. Póżniey znaydowali naczynia podobne do czar i dzbankow. — Urny te nazywaią mylnie grobowcami Aryańskiemi i pochodzą zapewne z czasow pogańskich.

W okolicach miasteczka Skulska i Wilczyna, w długiem pasmie wznoszące się wzgórki z kamieni polnych, zdaią się bydź mogiłami w czasie grasuiącego powietrza.

W mieście Słupcy iest dom stary drewniany, upadkiem grożący, i dla tego iedynie dotąd szanowany, że w nim Karol XII. trzymał w dybach więził Patkula. Przy wielkiey izbie iest mnieysza komorka, ktora była więzieniem Patkula. W drewnianey ścianie z bali sosnowych iest dotąd otwór, przez ktorą łańcuch, w ktory Patkul okuty, przechodząc był zawsze w ręku Karola XII. stoiącego w wielkiey Izbie, i przy tey ścianie maiącego swoie łożko, dla zapobieżenia żeby nieszczęśliwy nie uciekł, a w miasteczku Kazimierzu o 3 mile od Słupcy odległem, iest dotąd figura postawiona na mieyscu, w ktorem Patkul tak okropną zginął śmiercią. — Był iesżcze skobel, na ktorym od tego nieszczęśliwego wiszący i nędzą zawieszał Karol, lecz ten J. O. Xiężna Czartoryska kupiła do zbioru starożytności Polskiey, znayduiącego się w świątyni Sybilli w Puławach.

Z Petersburga 29 Maia d. k.

(Z Kuryera Litewskiego.)

Podług gazety Senackiey z dnia 26 Maia przez Naywyższe Ukazy Jego Cesarskiey Mosci do Rządzącego Senatu wydane;

Dnia 11 Maia. Od wychodzących przez lądową granicę skor niewyrabia-

nych, zamiast naznaczoney w taryffie 1822 r. pośliny 36ciu kopieiek srebrem od puda, rozkazano pobierać, zaczynaiąc od 1 Czerwca roku teraź ieyszego po rublu dwadzieścia pięć kopieiek od puda.

Dnia 5 Maia. Radca kollegialny Wołchowski, mianowany Sekretarzem kancellaryi komitetu Ministrów, z pensyią po 2500 rubli na rok i razem uwolniony od obowiązków naczelnika oddziału w departamencie wykonawczym, Ministeryium Spraw Wewnętrznych.

Przez rozkaz Naywyższy do kantoru dworu pod dniem 5 Maia, Assessor kollegialny Szeremetjew zostaiący pod zwierzchnością Kollegium spraw zagranicznych, mianowany Kammerjunkrem dworu Jego Cesarskiey Mości.

Rządzący Senat przez Ukaz okolny pod dniem 1. Maia uwiadomił o uznaniu za Konsula Francuzkiego w Tyflis, Kawalera Gamba.

Podług gazety Petersburgskiey, Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Mikołay Pawłowicz, w podroży z Petersburga do Bobruyska, przybył d. 19 Maia do Pskowa o godzinie 12tey z południa, i po odmianie koni w dalszą udał się podróż.

Z Perpignanu d. 10 Czerwca.

Jezef del Estany (Bansoms) i Ramagosa (dowodcy woyska Królewsko-Hiszpańskiego,) którzy się połączyli i rozkaz mieli bronić Belver, cofnęli się bez wystrzału za zbliżeniem woysk Miny i udali się do Puycerda. Gdyby oparli się byli w Belver, Mina nie byłby mógł bez wielkiey straty w ludziach dostać się do Cerdagne i Donadieu byłby go tam mógł z swoią dywizyią zamknąć. Ramagosa miał 1000 ludzi, a do obrony Belver przez dni kilka było dosyć 600 ludzi przeciw tak nie wielkiey sile bez ciężkich dział, iaką miał Mina. Przebiegłszy potem Mina wszystkie wsie około Cerdagne, udał się z swoim korpusem przez Col de Tosa aż do Palau. Zdawał on się chcieć działać w tyle oblegaiącego Barcelonę woyska, i podobno odpędzić go za pomocą tamteyszey osady. (Z Dzien: Konstytucyionisty.)

Od granic Hiszpańskich d. 18 Czerwca.

Obie opasane twierdze St. Sebastian i Pampelona wezwane ieszcze raz zostały w imieniu Rejencyi do poddania się, ale przysłanego w tem poselstwie Pułkownika Rejencyi nie wpuściły wcale do twierdz, tylko towarzyszącego mu officera Francuzkiego. Gdy ostatni w twierdzach grzecznie był przyięty i odebrał na piśmie odmowną odpowiedz, Królewsko-Hiszpański pułkownik czekać musiał przed twierdzami, i oba potem nic nie wskurawszy swą drogą powrócili. Dowódzcy obu twierdz muszą się zatem nie lękać głodu, ale też nie mogą się w tym czasie spodziewać odsieczy.

Z Madrytu d. 13 Czerwca.

Posłowie Mocarstw Europeyskich co chwila są tu oczekiwani, i uznana tym sposobem od obcych Monarchów zaprowadzona Rejencyia, będzie mogła z tem większą powagą dla dobra kraiu działać. Rozporządziła ona niedawno, iż dziesięcina, która przez Rząd rewolucyyny do połowy zniesiona została, bez zmnieyszenia innych podatków, ma bydź Duchownym iak przed d. 7 Marca 1820 oddawana. Daley, iż gdy Bulla Papieżka z d. 16 Kwietnia 1817 upoważniła Króla do pobierania rocznie od wszystkich dochodow duchownych przez lat sześć

300 mill. realów, i czas ten już upłynął; przeto Rejencyia ze względu na wielorakie cierpienia, których Duchowieństwo za przywiązanie do sprawy Krola doznało. postanowiła prosić Oyca S. aby Duchowieństwo zamiast 30 odtąd tylko 10 mill. realów rocznie do skarbu Krolewskiego składało.

(Podług iednego z dzienników Paryzkich Minister skarbowy Rejencyi Erro pisać miał do Paryzkich Bankierów Outrequin i Jange, że zawarta z Stanami pożyczka za żadną iest uważana, i że służąca iey hipoteka będzie na otworzyć się maiącą pozyczkę dla Rządu Królewskiego przeniesiona.)

Placencyia, Cora i wiele innych miast w Estramadurze odrzuciły konstytucyią i oswiadczyły się za sprawą Króla. — W Coria w Estramadurze połączyli się mieszkańcy pod czas oktawy Bożego Ciała z okolicznemi włościanami, rozbroili milicyią i przywrocili władze r. 1820.

Z Portugalii nadeszły tu pod d. 29 z. m. następuiące doniesienia: Infant Michał miał główną swoią kwaterę w Santarem. Rozchodzi się także wieść, że 17ty pułk, któremu powierzona była straż Króla, uprowadził Monarchę do Santarem i że 18ty pułk stoiący osadą w Cascaes, z zamku Quelus Infantów, a z Romathao Królową przewiozł do Santarem, tak iż tam znayduie się teraz cała rodzina Królewska. Prowincyia Beira, Minho i Oporto oświadczyć się miały za sprawą Króla, a Amarante spiesznym pochodem iadzie do Santarem; wszystko zatem obraca się przeciw Stanom. List od granic Portugalskich pod d. 29 Maia opisuiący pochód Infanta Michała z Lizbony do Santarem, potwierdza to wszystko. Stany Lizbońskie chcąc zapobiedz ucieczce reszty woyska zamknęły ie w koszarach, ale na próżno. O Jenerale Rego nic nie słychać, ale woyska iego według tegoż listu oswiadczyły się za sprawą Króla. — Jenerał Pamplona, iak się dowiaduiemy, iest przez Krola, który zupełną odzyskał władzę, mianowany Ministrem woiennym, Hr. Palmella Ministrem stanu, a Hr. Os rcos Ministrem skarbu. Officer od głównego korpusu, ktory powrócił tu wczoray z Salamanki, potwierdza także powrót Amarantego do Portugalii. Przecięcie tylko drogi iest przyczyną, iż dotąd nie przybył poseł do Xcia Angouleme od nowego Rządu.

Z Paryża d. 18 Czerwca.

Doniesienie Majora-Jenerała do Ministra woiennego.

Z Madrytu d. 8 Czerwca 1823.

Mam zaszczyt donieść JW Panu, iż most pod Arzobispo na Tagu, którego 400 piechoty od pułku Guadalaxara i 100 dragonów broniło, d. 6 o godzinie 8 z rana po mało znaczącey rozprawie przez 9ty pułk lekki, należący do przedniey straży kolumny Hr. Bourmont, został wzięty. Nie mieliśmy ani zabitych, ani ranionych; Jenerał Vallin ścigał nieprzyiaciela aż do Valdescasas, zkąd wczoray czynił dalsze swoie poruszenia do Mesa de Jbar, a dziś przybydź musiał do Romangordo. Jenerał Hr. Bourmont udał się z resztą woyska na prawym brzegu Tagu do Almaraz, gdzie wczoray w wieczór stanąć musiał, i dziś zamyśla przez tę rzekę się przeprawić. — List Hr. Molitor z Segura pod d. 5 b. m. donosi, iż czyni daley swoie poruszenia ku Teruel, gdzie d. 7 przybydź musiał. — Podług rozmai-

tych doniesień w Teruel stał oszańcowany nieprzyiacielski korpus. Ballasteros powrócił przed Walencyią.

Dopis. W tey chwili odebrał Xże Angouleme doniesienia od Hr. Bordesoult. Są one z Manzanares wczoray między godziną 7 i 9tą pisane; przednia iego straż znaydowała się w Val de Penas; miał on zamysł w tem stanowisku dziś spocząć, ale chcąc dognać nieprzyiacielską tylną straż, która nieznaydowała się przed nim, iako 4 do 5 mil, udał się zatem o godzinie 2 z północy w dalszą drogę.

Major - Jenerał
Hr. Guilleminot.

Doniesienie Jenerała porucznika, dowodzącego dywizyią w wschodnich Pireneach, do Ministra woiennego.

Z Perpignanu d. 9 Czerwca.

Z rozmaitych doniesień o poruszeniach Miny pokazuie się, że zupełnie Cerdagne opuścił, i z 2000 ludzi, 80 koni i 20 mułami ammunicyią i pieniądzmi obładowanemi cofnął się przez dolinę Ribas. Gdy troskliwie unika każdego spotkania, zdaie się zatem, iż przybył tam tylko dla upatrzenia przeprawy, do uyścia przed ściganiem Jenerałow Donadieu, St. Priest i Eroles, ktorzy tuż za nim postępuią. Sądzą, iż Mina podczas szukania go przez nasze woyska około Cardagne zbliżyć się chce do Figueras. Doniesienie Królewskiego Porucznika z Prat di Mollo pod d. 8 b. m. opiewa: że idący z Campredon, zakonnicy powiedzieli, iż dywizyia korpusu Miny d. 8 o godzinie 2 z południa to miasto osadziła. — Zwrocę posłanego do Montlonis Jenerała Arnaud z wszystkiemi woyskami, ponieważ punkt ten nie iest iuż zagrożonym. Doniosę niemniey JW. Marszałkowi, naczelnemu Wodzowi 4go korpusu (Moncey) i Jenerałowi Baronowi Damas, dowodzcy uważalnego korpusu przed Figueras, wszystkie te szczegóły, aby mogli potrzebne przedsięwziąść środki.

Baron Rottembourg.

Telegraficzne doniesienie.

Z Madrytu d. 13 Czerwca o godzinie 10 z rana.

Przednia straż Hr. Bordesoult d. b. m. uderzyła w Vilches na resztę kolómny z Placencyi uchodzącey. Nieprzyiaciel maiący 300 jazdy i 300 piechoty został zupełnie zbity i utracił w jeńcach 260 ludzi, pomiędzy któremi 11 officerów. Przednia straż nasza stała d. 10 w Baylen.

Rewolucyi (wyraża dziennik Sporów) zadano iuż cios śmiertelny. Prawność zasiędzie wkrótce na tronie i przywróci porządek i dobro półwyspu. Do 5 b. m. nie wyiechał Król Ferdynand z Sewilli i woyska nasze idą śpiesznym krokiem przeciw temu miastu. Do sprzedarzy za 23 mill. Fr. mamy ieszcze 23 dni czasu; niechay więc przeciwnicy nasi stawią się w d. 10 Lipca, ażebyśmy im powiedzieć mogli, czyli sprzedarz rewersów nastąpiła za wcześnie lub woyna rozpoczyła się zapoźno.

Podług naynowszych doniesień Marszałka Moncey czeka on tylko na posiłki, dla działania przeciw Barcelonie, i podług pism Ministrowskich posiłki te wynosić maią 8000 ludzi. Gdy podług listów z Perpignanu, idące w ciągu t. m. do połudn[i]owey Francyi świeże woyska wynoszą tylko 2400 głów, przeto odwlecze się ieszcze na chwilę ściśle zamknięcie Barcelony.

Wczoray spodziewaliśmy się znaleść w Monitorze dalsze doniesienia z Sewilli i Lizbony, ale daremnie.

Przedonegday, a nawet onegday rozchodziła się tu pogłoska, że Abisbal iadący pocztą został poymany i rozstrzelany; wczorayszy atoli dziennik Sporów donosi, że ieden z pułkow Francuzkich pośpieszył z Villa-Real do Bergera, i na czas ieszcze przybył dla wyratowania go z rąk alkada, który chciał go kazać rozstrzelać. Abisbal znayduie się teraz na ziemi Francuzkiey.

W Villafranca (w prowincyi Leon) pochwycony został list pod d. 2 Czerwca, którego treść przez dziennik Sporów udzielona, zawiera następuiący smutny opis położenia konstytucyionistow Hiszpańskich: Od złożenia przez Abisbala dowodztwa nad 3cim korpusem, zbywa mu na zdatnym dowodcy, i takiż zachodzi wypadek względem tuteyszego 4go korpusu pod Morillo. Jeżeli dozwolemy sobie zabrać Asturyią i Galicyią, tedy upadnie zupełnie Rząd Stanów i teraźnieyszy systemat, a znakomitszym członkom Stanów nie pozostanie iak uciekać do Ameryki, bo iakkolwiek poleganoby na wyspie Leon, byłaby ona iednym tylko punktem rządu w całem królestwie i woyna teraźnieysza nie iest przestała! — Wilson (Jenerał Angielski) przybył nam na pomoc; obiechał Vigo, Korunę, i Lugo i przekonawszy się iż wszystko znayduie się w złym stanie, odiechał przez Orense do Portugalii. Pułkownik Colombo, zręczny i odważny mąż, zrobił mnie swoim sekretarzem, a zatem iestem w stanie udzielić WPanu naydokładnieyszych wiadomości. Całe nasze woysko, z starych i nowych żołnierzy, uzbroionych i umundurowanych lub nie, złożone, wynosi do 22,000 ludzi rozrzuconych po kraiu, i nigdzie nie iest w takiey sile, ażeby się choć 4000 ludzi oprzeć mogło. Pieniędzy wcale nam brakuie i nie byliśmy dosyć przezornemi ściągnąć ich cokolwiek wcześniey z Kastylii. W potrzebie moglibyśmy się uzbroić, ale niema takiego, któryby się na tem znał lub z innemi mógł się porozumieć. (Tu następuią szczegóły o zwycięstwie woyska Francuzkiego, które wyparło Morilla z Waladolidy do Leon.)

Kilkanaście straży, które dotąd osada tuteysza zaymowała, zastępuie teraz gwardyia *Królewska*, gdyż nowe oddziały udały się ku granicom Hiszpańskiem.

Na zbiegów z woyska konstytucyynego do Francyi mianie iest baczne oko, ponieważ często przybywaią tylko dla wyśledzenia naszych poruszeń. Niedawno straż w Sabar zatrzymała zbiega od batalionu Loredo, który miał bydź wnukiem i szpiegiem Miny. Po wybadaniu, osadzono go w więzieniu w Foix.

— D. 2[illegible] —

Telegraficzne doniesienie:

Z Madrytu d. 14 Czerwca o godzinie 10 z rana.

Jenerał Bourmont znaydował się d. 11 b. m w Truxillo i miał d. 13 do Merida przybydź. — Brygada Merino uderzyła d. 10 na 600 Empecinada korpus w Moraleia, zupełnie go pobiła i około 100 ludzi z niego zabiła.

Drugie takież doniesienie.

Z Madrytu d. 17 Czerwca o godzinie 10 z rana.

D. 12 b. m. w wieczór został Król Ferdynand z Sewilli do Kadyxu wywieziony. — Woyska nasze przybędą d. 21 i 22 do Sewilli, a ztamtąd udadzą się

niezwłocznie przeciw Kadyxowi.

Doniesienie Jenerała porucznika, dowodzącego dywizyią w wschodnich Pireneach, do Ministra woiennego.

Z Perpignanu d. 13 Czerwca.

W wczorayszym liście miałem zaszczyt donieść JWPanu, iż nieprzyiaciel przez wągwoza Manera pomyka się ku naszem granicom, i o środkach, które przedsięwziąłem dla oparcia się iego poruszeniom. Dziś donoszę JWPanu o tem co zaszło w okolicach Prat di Molo, po ostatnim moim liście.

D. 12 Czerwca o godzinie 1 z południa doniósł mi Porucznik Roy z tego mieysca, że nieprzyiaciel około południa w liczbie do 2000 ludzi i 60 koni Rocquebrune osadził, i że prowadzący muły, którzy za pas portami dnia tego z Campredon przybyli, uwiadomili go, iż niema tam, iak sądzono Barona Eroles. Na tę wiadomość, która doszła mnie o godzinie 11 w wieczór, napisałem zaraz do Jenerała Vicehrabi d'Arnault, który stał w Ceret, aby natychmiast udał się do Prat di Molo, przekonał się o położeniu tam rzeczy i stosownie do niego postępował, mnie zaś o wszystkiem uwiadomił, ażebym go mógł posiłkować. Nad to iżby punktu Arles, na wniyściu do doliny St. Laurent, nie zostawić bez zasłony, zaleciłem mu zostawić tam kompanią 60go liniowego pułku i kompanią konney artyleryi od 4go pułku, iako uważalny korpus, a z resztą woyska udać się śpiesznie do Prat di Molo. Wszystkie te poruszenia zostały w swoim czasie uskutecznione. Tymczasem nieprzyiacielska kolumna pod dowództwem samego Miny, udała się ku Campredon; lecz o 3 ćwierci mili od tego miasta zwróciła się nagle w tył i poszła ku la Presca. — Nadeszły wczoray list od Jenerała Barona Damas pod d. 12 z Lier donosi, iż Baron Eroles pisał mu, że w mniemaniu, iakoby Mina cofał się ku Cardona, udał się do tey okolicy. Przez inny list zostałem uwiadomiony, że Jenerał Romagosa trzyma osadzone Dorri. — Jenerał Baron Damas doniósł mi w pisanym d. 13 o godzinie 10 z rana z Peralada liście, że on nie spuszcza z oka poleconego mu poselstwa i zaymie na powrót swoie stanowiska przed Figueras.

Baron Rottembourg.

Podług listu pisanego przez Marszałka Moncey do Ministra woiennego pod d. 12 b. m. w południe z Vich, Mina szedł do Lerona, a Baron Eroles znayдował się z swoiemi woyskami w Tortelle i Montagut.

Z Bruxelli d. 20 Czerwca.

N. Król przedsięweźmie w krótce podróż do Wiel: Xięstwa Luxemburgskiego.

Onegday i wczoray obchodzona tu była uroczyście rocznica pamiętney bitwy pod Waterloo.

Pomimo zwycięzkich powodzeń woyska Francuzkiego w Hiszpanii, niebyły nigdy z tak wielkim pośpiechem na połnocney granicy Francyi czynione uzbroienia, iak w teraźnieyszey chwili; ustawicznie odchodzą woyska, tworzone są korpusy i zakupuią konie. W tych dniach odchodzi kilka pułków do odwodowego woyska Marszałka Lauriston. Mówią, iż 9 nowych pułków piechoty będzie utworzonych, a wszystkie konne pułki maią bydź uzupełnione. Francyia przybiera teraz postawę, iaka z powodu bogatych źródeł tey pięknej i potężney Monarchii przystoi. (*Z Dziennika Wyrocznia.*)

Z Londynu d. 20 Czerwca.

D. 18 b. m. w wieczór przybył tu gabinetowy goniec z Madrytu z pismem od Rejencyi. Jezeli to pismo tyczy się uznania przez nasz Rząd Rejencyi, tedy okaże się wnet co nasza neutralność znaczy. Część Angielskiego narodu iest ciągle tego mniemania, że Stany nie ulegną, i że im daley na południe rozciągnie się woyna, tem żywsza zachodzić będzie walka. Za przykładem magistratu Londyńskiego poszło wiele prowincyonalnych miast i zbieraią składki dla Hiszpanów, chociaż z zimną krwią o rzeczach sądząca część narodu Angielskiego uważa z dotychczasowego postępowania Hiszpańskiego narodu i przedsiębranych środków rewolucyią tamteyszą za ukończoną.

Gazeta Goniec zbiia twierdzenie, iakoby nasi kapitaliści przez podpisywanie się na pożyczkę Francuzką równie nadwerężali naszą neutralność, iak towarzystwa, które wysełaią pieniądze na wsparcie Hiszpanów. Rząd Francuzki nie zaciąga pożyczki przez siebie, ale przez swoich kapitalistów i nasi z niemi się układaią. Z resztą (dodaie taż gazeta) Francyia nie potrzebuie tych pieniędzy na prowadzenie woyny, gdyż ta pewnie się ukończy, nim pierwsze wypłaty nastąpią. Sądziliśmy dawniey, iż Hiszpanie maią ułożony plan, ale teraz widziemy dokładnie, iż wcale się pomyliliśmy.

Jenerał Robert Wilson pisał kilka listów do P. Lampton, w ktorych między innemi wyraża: "W tey chwili wysłano z Vigo do woyska 1000 ludzi. Galicyia z 12,000 woyska, wspieranego od mieszkańców, bronić się może przeciw całemu Francuzkiemu woysku, i z zapałem przywiązaną iest do konstytucyi. W Vigo i Korunie widziałem 5000 ludzi, ktorzy niczego więcey niepotrzebuią, iak tylko zbroi i karności, dla stania się naylepszemi żołnierzami w świecie. Kray pragnie szczerze sciu tysięcy Anglików, i gdyby taki korpusik pokazał się na ziemi Hiszpańskiey, łatwo zebraćby można w Galicyi i Asturyi 30,000 woiowników.,,

Nadeszłe tu dawniey listy z Portugalii zapewniaią, iż przeciwną tam rewolucyią zrządziła szczególniey Królowa Portugalska Maryia Karolina, starsza siostra Króla Hiszpańskiego Ferdynanda, która iak wiadomo niechciała zaprzysiądz konstytucyi. Woyska działaące za sprawą Króla pod Amarantem i Quesadą wynosic maią do 14,000 ludzi.

Lord Cochrane, który iak wiadomo został naczelnym wodzem siły morskiey Brazyliyskiey, dowodzi teraz eskadra z iednego liniiowego okrętu o 80 działach, 2 fregat i 1 bryga przeznaczoney do zamknięcia Bahii.

Z Sztokolmu d. 17 Czerwca.

D. 13 po południu odwiedził N. Król na okręcie liniiowym Karol XIII przybyłe Królową i Następczyną tronu. Królewic Następca tronu popłynął przeciw nim na szalupie ieszcze d. 11 i powitał ie na morzu. O godzinie w pół do 7mey wysokie Podrożne wysiadły przy wystrzałach z dział w Waxholm na ląd, i przyięte od Krola i Krolewica z licznym orszakiem odprowadzone zostały do zamku Haga, gdzie Następczyna tronu pozostała, a Królowa Jmc: o godzinie 9 poiechała do stolicy, którą Wielkorządca, dowodca miasta, magistrat i 50 naystarszych obywateli w bramie przywitali i do zamku zaprowadzili. Natłok ludu był nie do opisania wielki. Nazaiutrz przedstawiony Monarchini był cały Dwor i powitała ią wielka deputacyia od Stanów seymuiących, która składała się z 48 członków Stanu szlachty i po 24 członków od innych Stanów. Po południu miała ta deputacyia zaszczyt powitać w Haga Następczyną tronu, która na mowę Marszałka stanu odpowiedziała w Szwedzkim ięzyku.

Z Anglii posełana teraz często iest gotowizna do Rossyi, i w tych dniach przeszedł znowu przez Sund okręt z srebrną monetą z Londynu do Petersburga.

DODATEK
DO № 54.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 6 LIPCA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

REKTOR

Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W dopełnieniu Reskryptu Wielkiey Rady tegoż Uniwersytetu z dnia 6 Czerwca r. b. do L. 873 wydanego, stosownie do przepisów Statutu o Konkursach w § 2 i 3 zawartych, podaie do wiadomości i ogłasza powtornie Konkurs na Katedrę Professora Prawa Kryminalneg i Kodexu postępowania Sądowego, tak Cywilnego iako i Karnego w Uniwersytecie Jagiellońskim przez śmierć ś. p. Walentego Litwińskiego wakuiąca, z obowiązkiem dawania ośm lekcyi publicznych w Tygodniu. Konkurruiący o tę katedrę winni są złożyć w Kancellaryi Uniwersytetu opis życia, udowodniaiąc zaświadczeniami swoie Nauki i dobre obyczaie, tudzież uzyskany stopień Doktora Prawa, dołącząc oraz Programma, według którego każdy z nich życzy sobie dawać lekcye prawa kryminalnego i kodexu postępowania Sądowego tak cywilnego iako i karnego. Po złożeniu takowych dowodow współubiegaiący się, uwiadomieni zostaną o dalszem postępowaniu Konkursu. Roczna pensya do tey Katedry przywiązana wynosi 6,000 Złpol: Terminem do ubiegania się o wspomnioną Katedrę iest dzień 28 Września r. b. — W Krakowie dnia 27 Czerwca 1823 r.

Zastępca Rektora Un. Jag.
Girtler.
Jankowski Sekr. Un.

Prorektorowie Liceum Krakowskiego, Oddziałów St. Anny i St. Barbary, w skutek postanowienia Wielkiey Rady Uniwersytetu Jagiellońskiego d. 15 Marca 1823 r. do L. 836 zapadłego, maią zaszczyt uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż popisy Uczniów tegoż Liceum obu Oddziałów, w obecności Delegowanych od Rady Wielkiey i Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego, zaczną się 19, a ukończą się 25 Lipca r. b. na które też Szanowną Publiczność, a zwłaszcza Rodzicow, Krewnych, Opiekunów i Dobroczyńców tychże Uczniów zapraszaią; poczem nastąpi rozdanie nagrod celuiącym Uczniom i onych pochwały. Examina zaś zwane doyrzałości, Uczniów szóstey klassy zaczną się dnia 28 Lipca r. b.

Z Tryiestu d. 11 Czerwca.

Z Samos zawinął tu okręt, który przywiozł potwierdzenie o zdobyciu przez Greków Lepanto. W Hydra rozeszła się wieść, że Grecy zdobyli także ważną twierdzę Negreponte z znacznemi zapasami.

Od brzegów Menu d. 21 Czerwca.

Stany W. Xięztwa Darmstadtskiego zwołane zostały na tegoroczni Seym na 15 Sierpnia.

Wielu Piemontskich wygnańców, którym w Genewie zabroniono dłuższego pobytu, przybyło do Frankfortu, gdzie znalezli tymczasowy przytułek. Niektórzy udali się zaraz w dalszą podróż, w celu dostania się do Anglii; inni zaś udać się chcą na osiądzenie do Ameryki.

W Lauzannie umarł w połowie zeszłego miesiąca Rossyyski Hrabia Teodor Gołowkin w 57 roku życia.

NN. Krolestwo Bawarscy przenieśli się dnia 12 b. m. na letnie mieszkanie do Nimfenburga.

Królewna Angielska Augusta przybyła d. 3 b. m. do Ludwigsburga, dla odwiedzenia owdowiałey Krolowey Wirtembergskiey.

Na posiedzeniu Seymu związku Niemieckiego w Frankforcie Poseł Wirtembergski, P. Wangenheim, zdał sprawę o prosbie nabywców dóbr w byłem Królestwie Westfalskiem. Posłowie Pruski, Hanowerski i Heski złożyli zaraz swoie oświadczenia, Seym zaś odłożył głosowanie do 4 Grudnia r. b.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę d. 6 Lipca na benefis całego Towarzystwa, daną będzie Opera w 1 obszernym akcie, pod nazwiskiem: *Kalif Bagdadu.* — Którą poprzedzi Komedyia w 1 akcie, pod nazwiskiem: *Zrzędność i Przekora.*

We Wtorek zaś d. 8 Lipca na benefis JP. Bogunskiego, Dyrektora Oper, dane będą dwie Opery iedno aktowe, pod nazwiskiem: *Leśniczy w Puszczy Kozienickiey* i Komedyio - Opera z nową muzyką: *Wsciubski.*

DONIESIENIA.

TRYBUNAŁ PIERWSZEY INSTANCYI,

Wolnego Niepodległego, i sciśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, wydał WYROK następuiący osnowy:

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na Audyencyi Publiczney Trybunału Pierwszey Instancyi, Wolnego, Niepodległego, i sciśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, dnia dwudziestego Czerwca w Piątek, Tysiąc Ośmset Dwudziestego Trzeciego Roku.

WYDZIAŁ PIERWSZY.

Obecni.

Mąkolski Prezes.
Kalinka Sędzia.
Habowski Zastępca Sędziego.
Kuliczkowski Pisarz.

TRYBUNAŁ Iwszey INSTANCYI,

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu.

Rozwiązuiąc żądanie P. Piotra Steinkeller Kupca i Obywatela Kraju tuteyszego, do Sądu swego w dniu dzisieyszym uczynione, podług ktorego przedstawia, iż pozwany Star: Abraham Anisfeld w Kazimierzu żydowskiem przy Krakowie pod L. 51 zamieszkały, zadłużywszy się Powodowi Piotrowi Steinkeller Złotych polskich Dwa Tysiące Sto w Courant monecie do Wexlu, ktorego Termin satysfakcyi iuż upłynął, w wypłacie nieuiścił się iak składany Wexel dowodzi. — W takim więc razie Wierzyciel P. Piotr Steinkeller, szukaiąc należytego w swey wierzytelności zabezpieczenia się, a razem zapobiegaiąc dalszym podstępom Staroz: Abrahama Anisfeld, o ogłoszenie upadłości nad jego maiątkiem, a następnie o przedsięwzięcie stosownych

w tey mierze środków, tak względnie maiątku rzeczonego Abrahama Anisfeld, iako i względnie zabezpieczenia jego Osoby, uprasza.—

TRYBUNAŁ przeto

Wskutku odpowiednim żądania P. Piotra Steinkeller, po przekonaniu się z złożonych Urzędowych dowodów o podstępie Star: Abrahama Anisfeld, ku szkodzie swego Wierzyciela działaniu, iak niemniey o jego niewypłacalności Długu do Wexlu P. Piotrowi Steinkeller winnego, upadłość nad maiątkiem tegoż Star: Abrahama Anisfeld Spekulacyą trudniącego się, w myśl Art: I. Ks: III. Kod: Hand: ogłasza. Dzień zaczęcia się tey upadłości, z Dniem Dwudziestym Kwietnia r. b. Tysiąc Osmset Dwudziestego Trzeciego, iako od Terminu nieuskutecznioney wypłaty Summy, Dwa Tysiące Sto Złotych polskich, do Wexlu ddto dwudziestego Lutego Tysiąc Osmset Dwudziestego Trzeciego roku, oznacza. Sędzią Kommissarzem W. Habowskiego Zastępcę Sędziego swego Trybunału mianuie, zaś Kuratorami P. Macieia Mączeńskiego, i P. Jakoba Adlera postanawia. Opieczętowanie wszelkiego maiątku upadłego Star: Abrahama Anisfeld, Sądowi Pokoju Wydziału II Miasta Krakowa poleca. Zaś zabezpieczenie osoby upadłego, przez osadzenie go w aresztach policyinych, Policyi posredniey Miasta Krakowa, natychmiast poleca. Z resztą wywieszenie Wyroku tego, i podanie go do Gazet krajowych, Kancellaryi swey poręcza. Wpis w ilości Złotych polskich pietnaście opłacony zatwierdzaiąc. Osądzono w Pierwszey Instancyi z mocą temczasowey Exekucyi bez kaucyi. (podpisano) Mąkolski. Kuliczkowski Pisarz.

Zalecamy i rozkazuiemy wszystkiem Komornikom od ktorychby się tego domagano, aby ninieyszy Wyrok wyexekwowali, Prokuratorom aby tego dopilnowali, Kommendantom i Urzędnikom Siły zbroyney, aby w razie potrzeby gdy o to prawnie wezwanemi będą, pomocy dodali. (podpisano) *Mąkolski*. *Kuliczkowski* Pisarz.

Jako zgodnie z Oryginalnym Wyrokiem wypisano, zaświadczam.

Kuliczkowski Pisarz.

TRYBUNAŁ PIERWSZEY INSTANCYI,

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, wydał WYROK następuiący:

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na Audyencyi Publiczney Trybunału Iwszey Instancyi, Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta M. Krakowa i Jego Okręgu, w Piątek dnia 30 Maia 1823 roku.

WYDZIAŁ Iwszy.

OBECNI.

Kalinka, Sędzia Prezyduiący.
Bartynowski, Sędzia.
Habowski, Zastępca Sędziego.
Kuliczkowski, Pisarz.

TRYBUNAŁ Iwszey INSTANCYI,

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Rozwiązuiąc żądanie Staroz: Berla Bermana. Kupca w Zydowskim mieście Kazimierzu przy Krakowie pod L. 91 zamieszkałego, podług którego przedstawia, iż Staroz: Szmul Birnbaum Kupiec na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 66 zamieszkały, tudzież Star: Józef Bader szynkiem miodu trudniący się na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 107 zamieszkały, będąc skazani Wyrokiem Sądu swego dd. 29go Lipca 1822 r. na zapłacenie solidarne Staroz: Berl Bermann resztuiącey summy z wexlu dd. 7 Lutego 1822 r. pochodzącey w ilości Złp. 849 w courrannt monecie z prowizyią po 6 od 100 od dnia 6 Kwietnia 1822 r. i kosztami prawnemi w ilości Złp. 45 przysądzonemi, w wypłacie nie uiścili się, albowiem na wezwanie o zapłatę pod dniem 5cym Lipca 1822 przez Komornika Skorczyńskiego, iak Protokoł

przez tegóż Komornika Skórczyńskiego pod dniem 16 Lipca 1822 spisany świadczy, Staroz: Józef Bader oświadczył, że nic niema, a zatym, że nie iest w stanie zaspokoienia należytości, i o tem exekwuiący Komornik przekonał się, iak równie, iż Starozakonny Szmul Birnbaum w podobnym iest stanie, przez Komornika Salomońskiego Protokół w dniu 31 Stycznia 1823 r. spisany, dowodzi, w takowym więc razie Wierzyciel Staroz: Berl Berman szukaiąc należytego w swey wierzytelności zabezpieczenia się, a razem zapobiegaiąc dalszym podstępom Staroz: Józefa Bader i Szmula Birnbaum, ogłoszenie upadłości nad ich maiątkiem, a następnie o przedsięwzięcie stósownych w tey mierze środków, tak względnie maiątku rzeczonych Badera i Birnbauma, iako i względnie zabezpieczenia ich osób uprasza —

TRYBUNAŁ przeto

W skutku odpowiednim żądaniu Staroz: Berl Bermann, po przekonaniu się z złożonych Urzędowych dowodów o podstępie Badera i Birnbauma ku szkodzie swego Wierzyciela działaniu, iak niemniey o ich niewypłacalności długu resztuiącego do Wexlu Berl Bermanowi winnego, upadłość nad maiątkiem tychże Staroz: Józefa Bader, szynkiem miodu trudniącego się i Szmula Birnbaum Kupca, w stosónku Art 190, Księgi III Kodexu Handlowego ogłasza.

Dzień zaczęcia się teyże upadłości z dniem 6 Kwietnia 1822 r. iako od terminu nieuskuteczniony wypłaty resztuiący Summy do Wexlu ddto 7 Lutego 1822 r. w ilości Złpolskich Ośmset czterdzieści dziewięć oznacza. Sędzią Kommissarzem W. Hanowskiego Sędziego Zastępcę Trybunału swego mianuie, zaś Kuratorami P. Macieja Maczeńskiego i P. Jakoba Adlera postanowia. Opieczętowanie wszelkiego maiątku upadłych Badera i Birnbauma, Sądowi Pokoiu Wydziału II Miasta Krakowa poleca. Z ś względnie zabezpieczenia się co do osób pozwanych, danie bacznego oka na upadłych Woytowi Gminy VI Miasta Krakowa poleca. Zresztą wywieszenie Wyroku tego i podanie go do Gazet Kraiowych, Kancellaryi swey porucza. Wpis w ilości Złpol: ieden groszy piętnaście opłacony, zatwierdzaiąc. Osądzono w Pierwszey Instancyi z tymczasową Exekucyią bez kaucyi, (podpisano) Kalinka Sędzia Prezyduiący, Kuliczkowski Pisarz.

Zalecamy i rozkazuiemy wszystkim Komornikom, od którychby się tego domagano, aby Wyrok niniejszy wyexekwowali, Prokuratorom aby tego dopilnowali, Kommendantowi i Urzędnikom Siły zbroyney, aby wrazie potrzeby gdy oto prawnie wezwani będą pomocy dodali.

(podpisano) *Kalinka* Sędzia Prezyduiący.

Kuliczkowski Pisarz.

Jako zgodnie z Oryginalnym Wyrokiem wypisano, zaświadczam.

Kuliczkowski Pisarz.

Gdy W. Antoni Ferdynand Ziobrowski O. W. M. K. do rozpoczynania, promowowania, popierania, ugodzenia się w dobry sposob z kredytormi, podawania próźb, ustanowienia Obrońcy, odbierani Wyroków, od takowych appellowania, i zgoła iednym słowem wszystkiego czynienia od niżey podpisany był upoważniony i umocowany; a że teraz dla rożnych okoliczności podpisana swoię Plenipotencyią temuż daną odwołuie, ostrzega zatem ażeby odtąd nikt z tymże W. Ziobrowskim w żadne układy i czynności nie wchodził, gdyż podpisana tych nie przyymie, i w przeciwnym razie sami sobie winę przypisać muszą. — W Krakowie d. 20 Czerwca 1823. Anna z Komorowskich *Bleszyńska*.

W dniu 8 Lipca r. b. o godzinie 9tey z rana w Krakowie na Kleparzu pod L. 17 odbędzie się Licytacya zatradowanego Zboża w ziarnie, i różnych mebli i sprzętów domowych — item Tegoż dnia po południu o godzinie 3 w Kleparzu pod L. 31 nastąpi wydzierżawienie Dochodów tegoż Domu z przynależnym do niego szynkiem Wodk i Piwa na rok ieden.— W Krakowie dnia 3 Lipca 1823 r.

H. Salomoński, Kom. Sad.

Dworek murowany z Ogrodem owocowym w Krakowie na Przedmieściu Piasek pod L. 7 sytuowany, iest z wolney ręki do sprzedania. Życzący sobie takowego nabycia racza się zgłosić do właściciela na Przedmieściu Piasek pod L. 4 mieszkaiącego. — Dan w Krakowie dnia 2 Lipca 1823 roku.

Andrzey Auer.